

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

Zakon br. 03/L- 069

O AKREDITACIJI

Skupština Republike Kosovo,

Na osnovu člana 65.(1) Ustava Republike Kosovo,

U cilju regulisanja, osnivanja i funkcionisanja organa koji vrši poslove akreditacije na Kosovu, utvrđivanja oblasti akreditacije i uloge akreditacije u procedurama procene podobnosti, u skladu sa standardima i tehničkim međunarodnim pravilima,

Usvaja

ZAKON O AKREDITACIJI

POGLAVLJE I

OPŠTE ODREDDBE

Član 1.

Cilj

Ovim zakonom osniva se Uprava za akreditaciju i utvrđuju pravila funkcionisanja sistema akreditacije nadležnog organa za procenu konformiteta.

Član 2

Definicije

Termini upotrebljeni u ovom zakonu znače:

„**Akreditiranje**“ podrazumeva proceduru službenog priznavanja nadležnosti organa za procenu konformiteta u skladu sa standardima i tehničkim pravilima za izvršavanje zadataka kao: testiranje, kalibriranje, certifikacija ili inspekcija.

„**Žalba**“ podrazumeva izraz nezadovoljstva u pisanoj formi (različito od apela) upućena od lica ili organizacije protiv Uprave za akreditaciju, ili organa za procenu konformiteta.

„**Apelacija**“ podrazumeva zahtev organa za procenu konformiteta upućen Upravi za akreditaciju za preispitivanje odluke o njegovom akreditovanju.

„**Certifikat akreditiranja**“ podrazumeva dokument ili celinu službenih dokumenata koji deklarišu akreditaciju za određenu oblast.

„**Certifikacija**“ podrazumeva delatnost treće strane koja isprobava konformitet sa utvrđenim zahtevima za proizvode, sisteme ili lica.

„**Oznaka akreditiranja**“ podrazumeva amblem koji je usvojila Uprava za akreditaciju koji je u upotrebi u organima za procenu konformiteta kako bi dokazali da je akreditovan.

„**Inspekcija**“ podrazumeva aktivnosti za procenu projekta proizvoda, procesa ili utvrđivanje njegovog konformiteta prema specifičnim zahtevima ili na osnovu stručne procene prema opštim zahtevima.

„**Kalibriranje**“ podrazumeva postupak kojim uspostavlja veza koja postoji u određenim uslovima i imajući u vidu jedan ili više standarda merenja između pokazatelja jednog sistema za merenje i rezultata merenja, koji se dobija upotrebom sistema za merenje.

„**Laboratorijske usporedbe**“ podrazumevaju organizovanje, izvršavanje i ocenu testiranja ili kalibrisanja jednog uzorka kalibrisanja ili istog ili sličnog testiranja, od dve ili više laboratorija, prema utvrđenim uslovima.

„**Nadležnost**“ je dokazano lično svojstvo i dokazana sposobnost za primenjivanje znanja i vještina.

„**MTI**“ je Ministarstvo trgovine i industrije

„**Nadziranje**“ podrazumeva celinu postupaka (izuzimajući preispitivanje) u cilju kontrolisanja stalnog ispunjavanja zahteva za akreditaciju od strane organa za procenu konformiteta.

„**Tijelo za ocjenjivanje usklađenosti**“ je tijelo koje obavlja usluge ocjenjivanja usklađenosti.

„**Uprava za akreditaciju**“ podrazumeva organ koji je zadužen zakonom koji rukovodi sistem akreditacije i procenjuje proceduru akreditacije.

„**Treća strana**“ podrazumeva lice ili nezavisni organ koji pruža određene usluge za organ konformiteta prema sporazumu.

„**Suspenzija akreditacije**“ podrazumeva proces deklarisanja da privremeno ne važi akreditacija jednog dela ili celokupne njene oblasti.

„**Reduktiranje akreditacije**“ podrazumeva proces povlačenja akreditacije za jedan deo njene oblasti.

„**Testiranje**“ podrazumeva utvrđivanje jedne ili više karakteristika jednog objekta procene konformiteta prema jednoj proceduri.

„**Test osposobljenosti**“ podrazumeva utvrđivanje sposobnosti kalibriranja ili testiranja jedne laboratorije, ili sposobnosti testiranja jednog inspeksijskog organa putem međulaboratorijskih upoređivanja.

„**Opoziv akreditiranja**“ podrazumeva proces prestanka važnosti akreditacije za celu tu oblast.

„**Ocjenjvanje usklađenosti**“ podrazumeva delatnost koja dokazuje da li su ispunjeni određeni zahtevi o jednom proizvodu, procesu, sistemu, licu ili organizmu.

„**Proširenje akreditacije**“ podrazumeva proces povećanja broja akreditovanih usluga ili oblasti akreditacije.

Član 3. Načela akreditacije1.

1. Akreditacija je dobrovoljna i zasniva se na sledećim načelima:
 - 1.1. nepristrasnost;
 - 1.2. transparentnost;
 - 1.3. stručna kompetentnost;
 - 1.4. čuvanje konfidencijalnosti;
 - 1.5. usklađenost sa pravilima i postupcima akreditacije u Evropi i na međunarodnom nivou.

POGLAVLJE II

ORGANIZIRANJE

Član 4. Direkcija za akreditaciju

1. U okviru MTI osniva se Uprava za akreditaciju, jedini nezavisni nacionalni subjekt za akreditaciju na Kosovu za akreditaciju organa za ocenu konformiteta.

2. Uprava akreditacija ima svoju amblemu koja je zaštićena zakonom.
3. U okviru Uprave za akreditaciju osniva se Savet za akreditaciju koji predstavlja interese stranaka u oblasti akreditacije.
4. Ministar za trgovinu i industriju donosi podzakonska akta o organizovanju i funkcionisanju Uprave za akreditacije.

Član 5. Status

1. Upravom za akreditaciju rukovodi direktor, koji je civilni zvaničnik.
2. Uprava je nadležna i odgovorna za donošenje odluka o akreditaciji.

Član 6. Oblasti akreditacije

1. Oblasti akreditiranja su :
 - 1.1. akreditiranje ispitnih i kalibracijskih laboratorija;
 - 1.2. akreditiranje certifikacionih tela sistema menadžiranja;
 - 1.3. akreditiranje certifikacionih tela za osoblje;
 - 1.4. akreditiranje certifikacionih tela za proizvode;
 - 1.5. akreditiranje certifikacionih tela za zaštitu akoliša;
 - 1.6. akreditiranje inspeksijskih tela.

Član 7. Zadaci Uprave za akreditaciju

1. Uprava za akreditaciju vrši, između ostalog, i sledeće zadatke:
 - 1.1. pružanje ekspertize državnim institucijama u vezi sa pitanjima koja se odnose na akreditiranje i drugih ocenjivanja ili tehničke nadležnosti za provođenje postupaka ocenjivanja uskalđenosti sa standardima i tehničkim pravilima;
 - 1.2. vodi evidenciju i daje informacije o statusu akreditiranja akreditiranih tijela, surađuje sa Agencijom za standardizaciju Kosova, Departmanom za metrologiju, sa dotičnim ministarstvima i sa udrugama zainteresovanim za pitanja akreditacije;

- 1.3. organiziranje treniranja za pitanja akreditiranja;
- 1.4. vršenje upoređivanja laboartorijskih nalaza i testova osposobljenosti;
- 1.5. prikupljane podataka od inostranih tijela akreditiranja o akreditiranim tijelima koji djeluju na Kosovu ;
- 1.6. izricanje kazni tijelima koje nisu akreditirane ili kojima je istekao rok akreditiranja, u slučaju obavljanja poslova akreditiranja ili upotrebe grba akreditiranja ;
- 1.7. rešavanje žalbi i apelacija u vezi s akreditiranjem, upućenih Direkciji akreditiranja;
- 1.8. saraduje sa međunarodnim tijelima akreditiranja za zaključivanje sporazuma o uzajamnom priznavanju, bilateralnog, regionalnog ili međunarodnog nivoa;
- 1.9. predstavlja Republiku Kosovo u međunarodnim organizacijama za akreditaciju.

POGLAVLJE III

OSNOVE, NAČELA, PROCEDURE I TARIFE AKREDITIRANJA

Član 8. Zakonski osnov

Delatnost akreditacije na Kosvu zasniva se na ovaj zakon i standardima EU ili međunarodnim standardima za akreditaciju.

Član 9. Procedure akreditacije

1. Procedure akreditacije se zasnivaju na ovaj zakon i dokumentima međunarodnih organizacija akreditacije.
2. Akreditacija se vrši na osnovu zahteva pravnog ili fizičkog lica.
3. Prava i obaveze između pravnog ili fizičkog lica i Uprave za akreditaciju uređuju se ovim zakonom i podzakonskim aktima za sprovođenju ovog zakona.

4. Kada Direkcije za akreditaciju ocjenjuje da pravna ili fizika osoba ispunjava zahtjeve prema standardima i drugim dokumentima, izdaje certifikat o akreditiranju koju potpisuje upravitelj Direkcije akreditiranja.

5. Dodeljenja akreditacija važi za rok od 4 godina..Produženje akreditacije nakon isteka roka njene važnosti je proces istovjetan s postupkom početnog akreditiranja. Akreditirano tielo se obavzuje da će trajno ispunjavati zahtjeve predviđenih postupkom akreditiranja.

6. Akreditirani subjekat mora trajno osigurati ispunjavanje kriterijuma akreditiranja. On je dužan da u roku od mjesec dana informira Direkciju za akreditaciju o svakoj značajnoj promjeni koja može ugroziti ispunjavanje kriterijuma za akreditaciju.

7. Direkcija za akreditaciju vrši nadzor nad radom tela za akreditaciju, periodičnim kontroliranjem, radi ocjenjivanja primene kriterijuma za akreditaciju.

8. Na zahtjev strane proširivanje akreditacije vrši se po postupku i pravilima akreditacije.

Član 10.

Administrativne mere i žalbeni postupci

1. Uprava za akreditaciju, kada konstatuje kršenje kriterijuma, ima pravo da redukuje, obustavi ili ukide akreditaciju.

2. Uprava za akreditaciju daje pismene primedbe u slučajevima kada konstatuje manje propuste ili odstupanje od utvrđenih kriterijuma akreditacije.

3. U slučajevima kada konstatuje kršenja, koja dovode u pitanje važnost akreditacije, Uprave za akreditaciju ubustavlja akreditaciju i određuje dodatne zadatke.

4. Kada Uprava konstatuje teška kršenja kod organizovanja akreditacije, u tom slučaju akreditacija se ukida.

5. Nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od petnaest (15) dana protiv odluke Uprave. Žalba se upućuje komisiji koja je dužna da u roku od trideset (30) dana od dana prijema žalbe donese odluku i da o tome obavesti stranku.

6. Razmatranje žalbe i prigovora vrši se prema postupku predviđenim od strane Uprave za akreditaciju zasnovane na standardima EU ili na međunarodnim standardim za akreditaciju.

7. Komisija za razmatranje žalbi ili prigovora formira se odlukom ministra.

8. Ukoliko komisija ne odgovara u predviđenom roku ili daje odgovor kojim stranka nije zadovoljna, stranka ima pravo da pokrene upravni spor kodVrovnog suda Republike Kosovo u roku od trideset (30) dana.

Član 11.
Tarife akreditiranja i usvajanje tarifa

1. Ministar trgovine i industrije donosi podzakonski akt kojim utvrđuje tarife o obavljanju akreditiranja.
2. Prihodi ostvareni akreditiranjem uplaćuju se u Budžet Republike Kosovo.

Član 12.
Troškovi akreditacije

Sve troškove akreditiranja tela za ocenjivanje usklađenosti snosi podnosilac zahteva za akreditiranje.

POGLAVLJE IV

Kaznene odredbe

Član 13.
Kaznene odredbe

13.1. Akreditirano ili neakreditirano telo koje zloupotrebljava amblemu akreditacije čini prekršaj za koji će biti kažnjen novčanom kaznom:

- 1.1. od pethiljada (5000) € laboratorija za ispitivanje i kalibriranje;
- 1.2. od desethiljada (10.000) € telo za certifikaciju;
- 1.3. od petnaesthiljada (15.000) € inspeksijsko telo.

2. Financijaska sredstva prikupljena od novčanih kazni uplaćuju u Budžet Republike Kosovo.

POGLAVLJE V

PRELAZNE ZAVRŠNE ODREDBE

Član 14.
Prelazne odredbe

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o akreditiranju, br. 02/L-43.

Član 15.

1. Stupanjem na snagu ovog Zakona sva prava, odgovornosti i obaveze Jedinice za akreditaciju preuzima Uprava za akreditaciju. Svi zaposleni u Jedinici za akreditaciju prelaze u Upravi za akreditaciju.
2. Certifikati izdati od Jedinice za akreditiranje priznaju se od Uprave za akreditiranje .
3. Procedure akreditiranja započete u skladu sa Zakonom o akreditaciji, br 02/L-43, od 21.11. 2005. godine, za akreditaciju probnih, kalibriranih i organa za certifikaciju i inspekciju na Kosovu, vrši će se u skladu sa ovim zakonom.
4. Za sprovođenje ovog zakona, Ministarstvo za trgovinu i industriju donosi pod zakonske akte u roku od šest (6) meseci od dana stupanja istog na snazi.

Član 16. Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana od dana objavljivanja u Službenom listu Republike Kosova

**Zakon br. Br.03/L069
20. novembra 2008.god.**

Predsednik Skupštine Republike Kosova,

Jakup KRASNIQI